

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
ГЈУКАТА КУШТЕТУЕСЕ
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 4. aprila 2014. god.
Br.ref.: RK 592/14

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. **KI214/13**

Podnositelj

Kadrush Beqa

**Ocena ustavnosti rešenja, Rev. br. 75/2013, Vrhovnog suda Kosova,
od 16. septembra 2013. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamjenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnositelj zahteva

1. Zahtev je podneo g. Kadrush Beqa (u daljem tekstu: podnositelj zahteva) sa prebivalištem u Đakovici.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava rešenje Rev. br. 75/2013, Vrhovnog suda Kosova, od 16. septembra 2013. god. u vezi sa presudom Ac. br. 566/2012, Okružnog suda u Peći od 3. decembra 2013. god.; i rešenje Ndr. br. 45/2008, Opštinskog suda u Đakovici od 23. decembra 2011. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenih odluka redovnih sudova koje su navodno potvrdile "pogrešnu i nepravičnu eksproprijaciju imovine podnosioca zahteva".
4. U tom smislu, podnositac zahteva tvrdi povredu člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 49 Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

6. Dana 20. novembra 2013. god., podnositac je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 3. decembra 2013. god., predsednik Ustavnog suda je odlukom br. GJR. KI214/13, imenovao sudiju Snezhana Botusharova za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Ustavnog suda je odlukom br. KSH. KI214/13, imenovao Veće za razmatranje sastavljeno od sudija Robert Carolan (predsedavajući), Almira Rodrigues i Enver Hasani.
8. Dana 19. decembra 2013. god., Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio od njega da podnese dodatna dokumenta. Istog dana, Vrhovni sud Kosova je obavešten o zahtevu.
9. Dana 26. decembra 2013. god., podnositac zahteva je dostavio Sudu dodatna dokumenta.
10. Dana 23. januara 2014. god., Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudske izvestioca i iznalo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 29. decembra 1960. god., Narodni odbor opštine Đakovica, odnosno Komisija za određivanje nepokretnosti za eksproprijaciju, rešenjem br. 03-3475/60, eksproprijsala je nepokretnost vlasništvo D.B., koji je bio pravni predak podnosioca.

12. Dana 16. maja 2008. god., podnositac je podneo zahtev Opštinskom sudu u Đakovici, tražeći nadoknadu za eksproprijanu imovinu svog pretka.
13. Dana 23. decembra 2011. god., Opštinski sud u Đakovici je rešenjem Ndr. br. 45/2008, odbio kao neosnovan zahtev podnosioca da obaveže tuženu stranku (opština Đakovica), da mu u ime eksproprijsane imovine, odnosno katastarske parcele br. 2120 KZ grad-Đakovica, platí ukupan iznos od 200.000,00 evra, uključujući zakonsku kamatu koja počinje da teče od dana kada je tužena stranka uzela u državinu navedenu imovinu 1960. godine, ili da nadoknadi podnosioca zahteva na alternativan način građevinskim urbanim zemljištem iste veličine kao što je eksproprijana parcela.
14. Dana 3. decembra 2012. god., Okružni sud u Peću je rešenjem Ac. br. 566/2012, odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio rešenje Opštinskog suda u Đakovici.
15. Dana 16. septembra 2013. god., Vrhovni sud Kosova je rešenjem Rev. br. 75/2013, odbio kao neosnovan zahtev podnosioca za reviziju, podnetog na rešenje Okružnog suda u Peći.
16. U gore navedenom rešenju, Vrhovni sud Kosova obrazložio:

“... Iz spisa predmeta proizilazi da predлагаč (podnositac) traže da se protiv-predлагаč obaveže da njima nadoknadi površinu od 0.05.38 ha deposedovane katastarske parcele br. 2120 KZ Đakovica – Grad u visini od 200.000,00 € ili da se drugim alternativnim zahtevom njima da jedno drugo građevinsko zemljište sa istom površinom. Rešenjem br. 03-3475/60 od 29.12.1960. god., Narodni odbor opštine Đakovica – Komisija za određivanje eksproprijsane nepokretnosti, pravnom pretku predлагаča D.B. je eksproprijsala nepokretnost – kuću u površini od 228 m², koja je bila izgrađena na katastarskoj parceli br. 2120 KZ Đakovica – Grad, kao i 1 štalu prilagođenu za stanovanje, 5 stabala šljive, 2 stabla dunje, 1 lozu na ulaznim vratima (vratima dvorišta) ambara i voćnjak i u ime naknade eksproprijsane nepokretnosti utvrđena mu je ukupna protivvrednost od 1.775.320 dinara.

[...]

Polazeći od takvog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je našao da je zahtev predлагаča za utvrđivanje visine naknade deksproprijsane nepokretnosti zastareo i kao takav je neosnovan, stoga je u skladu sa primenom člana 360. u vezi sa članom 371. Zakona o obligacionim odnosima odlučio kao u izreci rešenja.

Drugostepeni sud je pravilno primenio materijalno pravo kada je našao da je predlog predлагаča za naknadu deposedovane svojine zastareo, zbog činjenice što su zakonski preci predлагаča deposedovani od sporene nepokretnosti 1960. godine, dok su predлагаči podneli predlog 16. maja 2008. god., nakon punih 45 godina i prema pravilnoj oceni prvostepenog

suda zbog zastarelosti prestaje pravo predлагаča da traže ispunjavanje obaveze i pod pretpostavkom da predlagaci uživaju to pravo”.

Navodi podnosioca

17. Podnositelj zahteva tvrdi da rešenje Vrhovnog suda Kosova karakterišu povrede materijalnog i procesnog prava.
18. Podnositelj zahteva, takođe, tvrdi povredu člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava.

Ocena prihvatljivosti

19. Sud primećuje da, kako bi bio u stanju da reši zahtev podnosioca, prvo treba da ispita da li je on ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom i Poslovnikom o radu.
20. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.7 Ustava, koji propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

21. Štaviše, Sud se poziva na član 49 Zakona, koji propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnositelj primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”.
22. U ovom slučaju, Sud smatra da je podnositelj zahteva ovlašćena stranka, da je iscrpeo sva pravna sredstva propisana članom 113.7 Ustava i da je podneo zahtev u roku od četiri meseca u skladu sa članom 49 Zakona.
23. Sud, takođe, uzima u obzir pravilo 36 (1) c) Poslovnika o radu, koje propisuje:

*“(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve
...
(c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan”.*
24. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da je Vrhovni sud Kosova navodno povredio materijalno i procesno pravo, Sud smatra da pitanje činjenica i zakona spada u delokrug redovnih sudova, u ovom slučaju, Vrhovnog suda Kosova. Sud ne može da zameni svoje nalaze sa nalazima redovnih sudova, jer nije ni apelacioni sud, a ni sud četvrtog stepena.
25. U ovom slučaju, Sud primećuje da su ispunjene procesne garancije prava na pravično suđenje kao što je propisano Ustavom i Konvencijom; nema tragova proizvoljnosti od strane Vrhovnog suda. Štaviše, Sud smatra da je rešenje Vrhovnog suda pravno osnovano, dobro obrazloženo i koherentno, jer

objašnjava podnosiocu zahteva da su njegova navodna prava na eksproprisano zemljište vremenski zastarela.

26. Ustavni sud podseća da nije činjenični sud. Ustavni sud želi da ponovi da je pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja u potpunoj nadležnosti redovnih sudova i da je uloga Ustavnog suda samo da obezbedi usaglašenost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima i, stoga, ne može da deluje kao „sud četvrtog stepena“ (Vidi slučaj, Akdivar protiv Turske, br. 21893/93, ESLJP, presuda od 16. septembra 1996. god., stav 65, vidi takođe *mutatis mutandis* slučaj KI86/11, podnositac zahteva Milaim Berisha, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. god.).
27. Štaviše, zahtev ne ukazuje da su redovni sudovi delovali na proizvoljan ili nepravičan način. Nije dužnost Ustavnog suda da zameni svoju ocenu činjenica sa činjenicama redovnih sudova i, kao opšte pravilo, to je dužnost navedenih sudova da ocene dokaze dostavljene pred njima. Dužnost Ustavnog suda je da utvrdi da li su postupci pred redovnim sudovima u celosti bili pravični, uključujući i način na koji su dokazi uzeti (Vidi slučaj Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, br. 13071/87, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima od 10. jula 1991. god.).
28. Činjenica da se podnositac zahteva ne slaže sa ishodom slučaja, ne može samo po sebi da mu posluži da pokrene argumentovanu žalbu povrede člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava (Vidi slučaj Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, br. 5503/02, ESLJP presuda od 26. jula 2005. god.).
29. Pod ovakvim okolnostima, podnositac zahteva nije potkrepeo svoju tvrdnju o povredi člana 31 [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje] Ustava, jer činjenice koje je predstavio ni na jedan način ne pokazuju da su mu redovni sudovi uskratili prava garantovana Ustavom.
30. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba da se proglaši neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) c) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47 Zakona i pravilima 36 (1) c) i 56 (2) Poslovnika o radu, dana 23. januara 2014. god., jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona; i
- IV. Da ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Snezhana Botusharova

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani

